

Hemuppgift Tema 2: Vad är problemet?

1. **Dagens brytpunkter.** Diskutera viktiga förändringar – brytpunkter – som kommer att påverka ert arbete med det regionala utvecklingsuppdraget de närmaste åren. **Om det behövs – gör tillägg på tidslinjen på er whiteboard.**
2. **Utforska ett problem.** Många regionala utvecklingsfrågor är komplexa. För att se hela vidden av en komplex samhällsfråga är det bra att stanna i hindren, lyfta in olika perspektiv och utforska dem närmare. Först då har man chans att möta utmaningarna med rätt insatser.

Välj en fråga kopplad till det regionala utvecklingsarbetet som är aktuell i din organisation just nu – gärna den "svåraste frågan". Utforska tillsammans svårigheter och hinder! Diskutera till exempel olika intressen som står mot varandra, maktförhållanden, normer och traditioner, styrsystem, resurser... Diskutera *inte* lösningar den här gången. Stanna i problemet och utred olika aspekter av frågan.

- **Gör en aktörskarta.** Vilka aktörer är relevanta för problemet?
Dokumentera på er whiteboard.
- **Sök hinder!** Stanna i problemet och utred olika aspekter av frågan. Diskutera till exempel olika intressen som står mot varandra, maktförhållanden, normer, styrsystem, resurser... Diskutera *inte* lösningar den här gången.

Använd gärna metoden *5 varför?* som är en metod för att söka roten till ett problem. I stället för att åtgärda ett symptom – det synliga problemet – försöker man hitta de djupare orsakerna. Genom att fem gånger fråga *Varför?* söker man sig djupare in i frågan. När man förstår ett problem bättre, kan man också hitta bättre lösningar.

Ett enkelt exempel:

Problemformulering: "Det finns inget färdigt kaffe"

1. Varför finns det inget färdigt kaffe? Svar: Det är ingen som satt på kaffe.
2. Varför är det ingen som satt på kaffe? Svar: Det finns inget kaffepulver.
3. Varför finns det inget kaffepulver? Svar: Ingen vet vem som beställer eller hur man beställer.
4. Varför finns det ingen fastställd rutin för kaffebeställningar? Svar: Det finns ingen som är ansvarig för kaffebeställningar.
5. Varför finns det ingen ansvarig för kaffebeställningar? Svar....

Så enkla är sällan de regionala utvecklingsfrågorna, men metoden kan vara användbar om man utgår från att det kan finnas flera och mer komplicerade svar på varje *Varför?* Prova gärna att använda metoden för att fördjupa problemet och söka nya infallsvinklar på frågan.

Om ni vill – dokumentera hinder och svårigheter i isbergsbilden på er whiteboard.

3. **Reflektera.** När ni utforskat problemet, reflektera tillsammans: Hur ser problembilden ut nu? Har den förändrats på något sätt? **Dokumentera på er whiteboard.**